

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

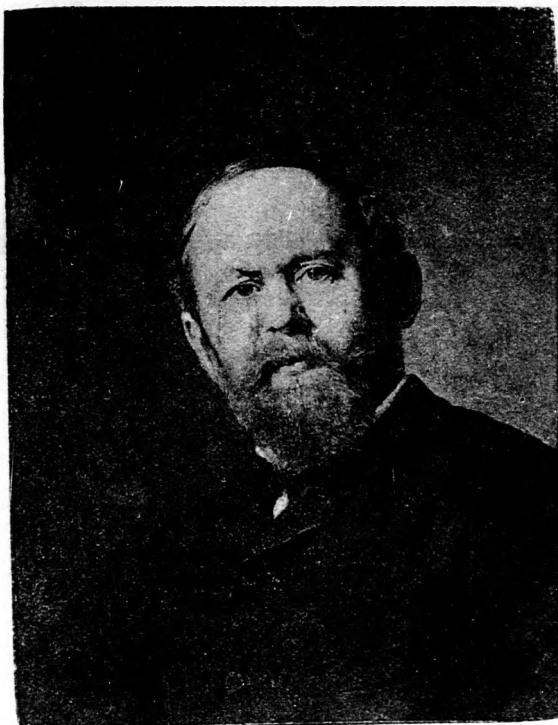
Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Bródy Zsigmond halála.

Jótekonyság volt Bródy Zsigmond életének a főcélja és e cél felé törekedett egész életében. Sok jót tett, mint emberbarát és ezért tisztelettel emlékezünk meg róla. Bródy Zsigmond Miskolcon született 1840 november 15-én. Miután szülővárosában és Budapesten a gimnáziumot elvégezte, jogot hallgatott az egyetemen és már mint egyetemi hallgató hírlapírással is foglalkozott. A 60-as években Jókai regényeit kezdte fordítgatni, egy kötet elbeszélés és a „Szomorú napok“ című kitűnő regény könyvalakban is megjelentek. — 1869-ben Deák Ferenc lapjának, a Pesti Naplónak lett főmunkatársa. 1872-ben Tóth Vilmos belügyminiszter miniszteri titkárnak nevezte ki. 1873-ban Schnitzer Ignáccal egyetemben megvette a Neues Pester Journalt, amely 1880-ban az ő kizárólagos tulajdona lett. 1890 november 15-én, 50-ik születésnapja alkalmából 150,000 koronára rugó

Bródy Zsigmond 1840—1906.

alapítványokat tett, ezek a későbbiekkel háromszor akkorára emelkedtek. 1897 szept. 29-én ő felsége a főrendiház élet-hossziglani tagjává nevezte ki. 1867-ben nőül vette Stern Adélt, akivel a legboldogabb frigyben élt, kevéssel ezüstlakodalma után elvesztette, az ő emlékére 640,000 K.-ás alapítványt tett. Bródy végrendeletét az az V. ker. kir. járásbírósnál kihirdették. A végrendelet 1901. évi dec. 28-ról van keltevezve s a végrendelező nemes szívére vall, hogy eltekintve eddigi jótekonyságától, ezen végrendeletében 820,000 koronát hagyományozott jótékony célokra. A pesti izr. hitközségnek egy női pavillon-kórház alapítására, illetve felállítására 400,000 koronát, a Bródy Adél-alap gyarapítására 300,000 koronát és a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének 60,000 koronát adományozott olyan kikötéssel, hogy ez Bródy Zs. 100,000 koronás alapítványa címen kezeltessek.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Az egyetemi zászlóaljok.

Az egyetemen új mozgalom van. A magyar ifjuság tetterre vágyik, cselekedni akar és szervezkedik. Zászlóaljakat szerveznek katonaiszellemben, amelyben a régi magyar vitézi erényeket akarják följutítani. A hol a nemzeti szellem a hadsereg keretében nem érvényesülhet, ott más keretben, társadalmi egyesülésben vagy szövetségben keres kifejezést. Ha lehet, nyíltan; ha nem lehet, hát titokban, de a nemzeti virtus és elfojtott erő mindig keres és talál utat és módot arra, amelyen képességét értékesítheti.

A lengyeleknél vannak az ugynevezett Szokol-társaságok, egyszerű dalos-körök, a melyek azonban szoros katonai rendszerrel vannak szervezve és szükség esetén a lengyel nemzet kész hadseregét alkotják.

Nálunk az egyetemi zászlóaljok szervezésénél nincsen szó ilyen természetű célzatról. Itt csak az a cél lebeg a szervezők szeme előtt, hogy a magyarság katonai erkölcsi és hadi rátermettsége számára társadalmi keretet alkossanak, a melynek megfelelő betöltéséről a közös hadsereg nem gondoskodik. A közös hadsereg nem enged az osztrák copfból, ezt pedig a magyar fej be nem veszi, inkább nem katonáskodik, legföljebb a honvédség szolgálatában, a hol a magyar katona megmaradhat magyarnak. Ime bebizonyosult újra, hogy az igazi erőket visszafojtani nem lehet, azok a visszanyomás által még nagyobb erővel törnek elő. A magyar nemzet őserője mindig a vitézségében és bátorságában nyilvánult meg ezredéves története alatt és azt elfojtani, visszaszorítani nem lehet. Csak előre derék ifjuság! Ne hagyjátok eltespedni a magyar ifjuság erejét, ne engedjétek meghamisítani tisztességes érzéseit. Látjuk benne, hogy a vér vizzé nem vált nálunk négyszázéves nyomás alatt sem.

A magyar nemzeti küzdelmet úgy szolgáljuk igazán, ha terjesztjük szellemi harcunkat, a „Független Ujság”-ot. Kérjen mutatványszámot.

Hogy áll a világ?

Lesz-e béke?

Magyarország mostani válságos helyzetében minden igaz magyar ember óhajtja a békét, de bizonyos az is, hogy senki sem hajlandó más békét elfogadni, csak olyat, amely az ország teljes megnyugtatására alkalmas és a további fejlődés biztos alapjául szolgálhat. Ilyen békét mindenkor kész elfogadni a szövetséget ellenzék, mint a nemzet bizalmának letéteményese, de nem fogad el mást és különösen nem fogad el olyat, amely a nemzet megalázását jelentené. Ezért a küzdelem, amelyet a nemzet törvényes jogainak elismeréseért most megvív, nem is érhet véget addig amíg a nemzetet kielégítő békével Bécsből meg nem kínálnak. Azok a tárgyalások, amelyeket immár körülbelül egy hónap óta Lukács László volt pénzügyminiszter a szövetséget ellenzék vezetőférfiaival folytat, eddig ugyszólván semmi eredménnyel sem jártak s Kossuth Ferenc, aki néhány nappal ezelőtt egy cikkében nyilatkozott e tárgyalásokról, kijelentette, hogy Lukács fáradozása nem terjedt túl a magánbeszélgetések terén, tehát a szövetséget ellenzék hivatalosan még meg sem állapíthatta azokat a feltételeket, amelyek mellett a kormányt átvenni hajlandó. Kossuth Ferenc cikkében kívánatosnak mondotta azt is, hogy a király egyenesen tiltsa meg a megyékkel folytatott erőszakoskodásokat, mert bizonyos, hogy ily erőszakoskodások csak csökkentik a béke reményességét.

Pestmegye közgyűlése.

A kormány továbbra is erőszakosan igyekszik megtörni a megyék ellenállását. Kitünt ez hétfőn az ország első megyéjének, Pestmegyenek közgyűlésén. A közgyűlést a törvény szerint Beniczky Lajos Pestmegye alispánja hívta össze, mert Pestmegyének ez időszakra főispánja nincs. A kormány által kinevezett főispán, aki még az esküjét sem tette le, ugyanis már a múlt év novemberében lemondott, a helyettesítésével megbízott győri főispán tehát nem is helyettesíthette. Laszberg Rudolf gróf győri főispán mindazonáltal szintén hívott össze közgyűlést, ugyanarra a napra, rendőrökkel körülvette a közgyűlési terem elnöki emelvényét s elnökölni is akart. De a megyebizottsági tagok fölháborodásának kitörése lehetlenné tette neki az elnöklést, mire a közgyűlést berekesztette. Beniczky Lajos azonban kimondta hogy Laszberg Rudolf grófnak nem volt joga a közgyűlést összehívni. Tehát nem is elnökölhettek s a megyebizottsági tagok elhatározták, hogy a köz-

A „szüreti árjegyzékünk“
 és az
„őszii magárjegyzékünk“

megjelent és azt kívánatra bárkinek ingyen megküldjük
MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
 Budapest, V. ker., Alkotmány-u. 31. szám.

gyűlést, a melyet a megyeházán meg nem lehetett tartani, másutt tartják meg, ami meg is történt. Valószínű, hogy a kormány meg fogja semmisíteni a közgyűlés határozatait, de kétségtelen, hogy törvényes egyedül az a közgyűlés volt, a melyet az alispán hívott össze s amelyen ő elnökölt. Ideig örág győzedelmeskedhetik az erőszak a törvényes ellenállás fölött, de végül mégis a törvény marad a győztes és győztes marad a megye, a mely mögött egy emberként sorakozik a megye egész közönsége. Sz—s.

Fazekas főjegyzőt elítélték.

Fazekas Agoston pestvármegye főjegyzője, mint a beteg Beniczky alispán helyettese, annak idején nem engedelmességet, hanem Tahy István kinevezett főispánnak. Az ügyességnél történt teljentes folytán mult héten történt meg a tárgyalás és a budapesti járásbírósként kéthavi fogházra ítélte Fazekas főjegyzőt. Ez a jogeset igen érdekes, mert a kassai esküdtek ugyanilyen följelentésre töltmentették a vádlottjukat, tehát ellenkező ítélet hozatott az ország két különböző helyén egy és ugyanazon cselekményről. Polónyi Géza ügyvéd, mint Fazekas főjegyző védője, felebezést jelentett be, valamint az itélkező Drill járásbíró ellen is följelentést tett, mivel az ítéletet nem a vád- és védbeszéd után állapította meg a járásbíró, hanem azt már készen leírva hozta és amikor megakadt beszédjében, elővonta zsebéből és úgy olvasta föl. A pör tovább folyását országsszerte érdeklődéssel várják. Mi csak azt jegyezzük meg, hogy jogi szempontból az ítélet téves, mert egy kinevezett főispánnak, mielőtt az esküt le nem tette és jogsszerinti főispán nem lett, addig mint főispánnak jogai sincsenek, mert ezek birtokába csak eskütétel után lép. Magától értetődik, hogy ha a főispán még nincs jogaiba beigtatva, neki a meg nem szerzett jogairól ítéletet hozni nem is lehetett volna.

Kormánybiztos Debrecenben.

A Debrecenbe kinevezett Kovács Gusztáv főispánt mult héten Debrecenbe megérkezése alkalmával a vasutnál nagy néptömeget várta. Megfogták és halottas kocsiára téve végighordozták a város utcáin. Közbe 42 ütést kapott az új főispán, melyek miatt többször elájult. A halálos népitélet elől egy lapszerkesztő és két bankhivatalnok védte meg. Levették a halottas kocsi-ról és egy banképületbe védelmet nyújtottak számára. Közben pedig, hogy a banképületet meg ne ostromolják, aláíraták lemondását is a főispánnal. Kovács Gusztávot másnap a fővárosba visszahozták bekötözött testtel és az orvosok 20 napi ágybanfekvést állapítottak meg sérülései miatt.

A sajnálni való eset miatt kormánybiztost küldött a kormány Debrecenbe, hol sok jóra való embert elfogtak, bebörtönöztek a vizsgálat alatt. A vizsgálat még teljes erővel foly.

Terjesszük lapunkat a „Független Ujság“-ot. Aki egy levelező lapon kéri a kiadóhivataltól, megküldjük a „Független Ujság“ hirdető képét.

Szociálisták a földmunkások között.

A nemzetközi szociáldemokraták immár nem elégednek meg a fővárossal és azokkal a nagyobb városokkal, ahol iparomunkások vannak, hanem meg akarják hódítani egész Magyarországot államfelforgató törekvéseiknek. Erre a célra a mult vasárnap nagy zajjal megalakították a Földmunkások Országos Szövetségét. Valami nagy népszerűségnek nem örvend ez a legújabb „országos“ szövetség, mert Magyarország tizenötezer községe közül mindössze ötvenkilencben akadt néhány híve a szociálistáknak. A vidéken még a munkások sem igen tudnak lelkesedni azért a szociálistákért, amelyet a budapesti „pártvezérek“ hirdetnek s ismerve a magyar nép józan gondolkodását s hazafiságát, remélni lehet, hogy a nemzetközi apostolok az országos szövetség megalakítása után is kudarcot fognak vallani, ha a magyar nép megtévesztésére vállalkoznak.

Szerb-bolgár szövetség.

Lent a Balkánon két kis állam meglepetést szerzett az európai nagyhatalmaknak és különösen Magyarországnak Ausztriának. Kiderült ugyanis, hogy Bulgária és Szerbia, a két államocska még mult év júliusában olyan vámszerződést kötött egymással, a mely vámszövetségnek is beillik, mert a két ország között a gabonaneműek és más termékek vámmentes forgalmát megengedi, az állatforgalom kizárásával. Hogy a két Balkán-államnak tulajdonképpen mi a célja ezzel a vámszövetséggel, azt egész bizonyosan megmondani nem lehet, de kétségtelennek látszik, hogy az egész mozgalom elsősorban monarchiánk ellen irányul. A balkáni államok meg vannak ijedve, hogy Magyarország az új szerződésben nagyobb védelmet akar biztosítani mezőgazdaságának s talán azt remélik, hogy szövetkezve sikerül valami kedvezést tölünk kicsikarniok.

Magyarország minden körülmények között fokozott védelemben fogja részesíteni mezőgazdaságát a szerbiai behozatallal szemben s ha Szerbia a bolgár szövetségben bizakodva iparcikkeinkkel szemben megtorlással akarna élni, akkor sem fogunk meghátrálni. Mi csak nyerhetünk vele, ha a szerbiai behozatal megszűnik, mert behozatalunk csaknem ötször oly nagy értéket képvisel, mint kivitelnünk.

Sokkal érdekesebb kérdés, hogyan köthette meg Bulgária Szerbiával a vámszövetséget, amikor ez kifejezetten ellenkezik a berlini szerződéssel, a mely kimondja, hogy Bulgáriában valamennyi hatalom alattvalója és kereskedelme a teljes egyenlőség alapján részesül elbánásban. Ha tehát Bulgária Szerbiának megengedi bizonyos termékek vámmentes behozatalát, akkor ezt meg kellene engednie más hatalmaknak is.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak ubaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Az orosz forradalom.

Pétervár csöndes, a letartóztatások titokban folynak. A napokban elfogták Avernajov vezérőrnagyot, akit azzal gyanúsítottak, hogy résztvett a forradalomban. A carskoje-szelő-pétervári vasut igazgatója szintén börtönben ül, mert összeköttetésben állott a forradalmárokkal és segítette őket.

Moszkvában most takarítják el a rettenetes harc maradványait: a füstölgő romokat és a csonttá fagyott holttesteket. A veszteség vagyonban és emberéletben óriási és sokkal nagyobb a kimutatottaknál. Moszkvában nagy föltűnést keltett Morovjed egyetemi tanárnak a meggyilkolása. Morovjed lakásán mentőállomást rendezett be a forradalmárok számára. Egy katonatiszt lépett a tanár lakásába és szó nélkül agyonlőtte Morovjedit.

A vidékről bombarobbanásokat és vasuti merényletet jelentenek. A dombrovi vasútvonalon fölrobantottak egy vonatot, amely Granicsából Ivángorod felé robogott. A lokomotív és a podgyáskocsi lezuhant a töltésről és teljesen elpusztult. A gépész meghalt, egy podgyászfelügyelő, négy utas és egy kőna súlyosan megsebesült. A merénylők a nagy zavarban kirabolták a vonat pénztárát és elmenekültek.

Odesszában, a nagy Liebmán-kávéházban egyszerre négy bomba robbant föl. A kozák őrjárat parancsnoka az utcán talált egy bombát, amelyet elvittek a rendőrségre. A bomba vigyázatlan kezelés következtében felrobbant és megölt nyolc embert.

A kelettengeri tartományokban még mindig veszedelmes a helyzet. Rigában a forradalmi terrorizmus nem ismer határt. Orlov tábornok csapatait Valk és Pernau között megtámadták a forradalmárok, egy ezredet bekerítettek és az utolsó szál emberig felkoncolták.

Pétervárról jelentik, hogy Mittauban és környékén a kormány csapatai leverték a fegyveres lázadást és a forradalmi vezéreket kivégezték.

Odesszából táviratozzák, hogy a Kaukázusban a helyzet válságos lett és az orosz uralom többé nem létezik. A forradalom ur lett a Kaukázusban. Voronzow-Daskow helytartó kénytelen volt elmenekülni Tifliszből s most családjával együtt egy meg erősített kolostorban fogva tartják a lázadók.

Rosztovban kihirdették az ostromállapotot. Tevernik külvárost kozákok megszállták. A külvárost az utolsó hat napon át tüzéség és gyalogság bombázta. A forradalmi mozgalmat teljesen elnyomták.

A Fekete-tengeren levő összes orosz kereskedelmi hajók matrózai sztrájkolnak. Az orosz kormány csapatokat akar szállítani a Kaukázusba, ahol óriási területek a forradalmárok kezében vannak, de a matrózok megtagadták a szolgálatot és a csapatok szállításáról egyelőre szó sem lehet.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Szövetkezeti elevátor Pécskán. A napokban folyt le nagy ünnepséggel a Pécskai Előlegező és gabona-értékesítő Szövetkezet ujonnan épült elevátorának a megnyitása. Megjelentek az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület képviselőiben Vásárhelyi József igazgatóelnök, Baross László, Récey Miklós és Purgly László igazgató-választmányi tagok és Keller Iván titkár, ezenkívül a vidék és a község számos gazdája. Az elevátorberendezést 10 órakor Momák Flóris, a gabona szövetkezet elnöke hosszabb beszéd kíséretében nyitotta meg, amelyben köszönetet mondott az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület elnökségének, amennyiben az elevátor építésének vezetésénél segédkezett s az erre kapott államsegély kieszközlésénél közreműködött. Majd végül a gazdaközönség figyelmét hívta fel a szövetkezet pártolására, mely azzal a céllal alakult, hogy a gazdáknak, főleg a kisgazdának hasznára legyen. A megnyitás után Fodor Jenő, a gabona szövetkezet ügyvezetője magyarázta meg a jelenlévőknek az elevátorgépezeteket működésben. Az egész berendezés egyike az ország legmodernebb és legpraktikusabb ilyen műalkotásainak. Az összes gépezeteket egy három lóerejű benzinmotor hozza mozgásba. A beraktározandó gabona az utcáról egy csővezetéken át a pincébe kerül egy garatba, ahonnan a kanalas szállítókészülék felviszi a toronyba. Itt a gabona egy automatikusan működő mérlegre folyik, mely mérleg magától jelzi a lemért gabonát kilogrammokban. A mérlegből az elosztó csigákra kerül a gabona, amelyek a padláson szállítják jobbra és balra, honnan végül mozgatható csővezetéken át az elraktározási helyre, vagyis a rekeszbe, caisonokba vezettetik. A gabonatisztító gépet, egy óránként 35 q munkaképességű rostát szintén a benzinmotor hozza mozgásba. Az elevátor óránként 70—90 q gabonát képes raktározni. Az egész berendezés üzemben tartásához és kezeléséhez csupán egy ember, a magtáros szükségeltetik. Az elevátor ifj. Sporzon Pál debreceni gazdasági tanintézeti tanár terve után készült. A megnyitás alkalmával a szemlélők nem győzték eléggé dicsérni annak praktikus voltát.

Gőzeke-szövetkezetek. A gőzekemivelés hazánkban ma még szűk térre szorítkozik a gőzeke-gazdaság drága volta miatt, úgy hogy a kisebb gazdaságok nem juthatnak a gőzekével való mélymiveléshez. Vannak ugyan kisebb gazdaságok, melyek bérszántás útján végzik a mélymivelést, de ezek száma is viszonylag csekély. A külföldön szövetkezeti alapon már általánosságban el van terjedve s kisebb gazda-

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil oséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérigazgatója

Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcseplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá: „AGRÁR-DRILL“ tolokerekes rendszerű sorvetőgépeit, aczéllöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

ságok is gőzekével miveltetik földjüket. A külföldi gőzeke-szövetkezetek mintájára a Barsmegyei G. E. létesítette az első szövetkezetet az országban s kezdeményezése már utánzásra talált, a mennyiben hasonló alapon létesítettek a Temes-, Szolnok- s legutóbb a Nyitramegyei G. E. egy-egy szövetkezetet, a többi egyesületek azonban ezideig még érdeklődést nem mutattak a kérdés iránt, úgy hogy az OMGE mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége központjára háramlik a feladat, hogy kedvet adjon az egyesületnek ily szövetkezet létesítésére. Az OMGE igazgató választmánya nemcsak átiratilag hívta föl a gazdasági egyesületeket gőzeke-szövetkezetek szervezésére, hanem a múlt év tavaszán rendezett gazdasági előadások alkalmával is az azokon egybegyűlt gazdaközönsséggel megismertette a szövetkezetek szervezésének módjait. Maga a földmivelésügyi kormány is kilátásba helyezte, hogy a gőzeke-szövetkezet létesítését messzemenő anyagi támogatásban fogja részesíteni, még pedig akként, hogy bizonyos évek alatt visszafizetendő kamatmentes kölcsönként a gőzeke beszerzésére a költséget 60—65%-ig terjedőleg előlegezni fogja.

Baromfi értékesítés. A múlt évben megalakult „Pécsi Baromfi és Tojásértékesítő Szövetkezet” átvésztésén a kezdet nehézségein, immár derekasan megfelelt céljának. A tenyésztők tömegesen szállítják a baromfit a szövetkezetbe és tudunk eseteket, hogy egy tenyésztő maga közel 800 koronát kapott beszállított baromfiért. Hogy mily előny az a tenyésztőre nézve, ha tudja, hogy árúját nem kell kínálgatni, hanem jó árban mindig átvésztésébe adja a szövetkezet — ezt szükségtelen bizonyítani. Ezt a nagy előnyt szövetkezeteink nem tudják kellőképpen kihasználni, mert vagy nem értik meg, vagy nem akarnak tagjaiknak hasznára lenni azzal, hogy azok eladó baromfi- és tojás-készletét ilyen baromfi szövetkezetek útján haszonnal értékesítsék. A pécsi kezdet bizonynyal másutt is nagy sikerrel járna, ha az érdekelteket kellőképpen sikerülne összehozni.

Földhaszonbérlet-szövetkezet. A „Magyar Gazdaszövetség” a közelmúltban mozgalmat indított a földhaszonbérlet-szövetkezetek meghonosítására. Az akció eredményeként legközelebb Békés-Gyulán megkísérik ily szövetkezet alakítását. 300—500 zsellércsalád lakik itt olyan, amely esztendőnk óta bérlet 1—2 hold földet *másodkézből*. Ezek évek óta sürgetik, hogy a város szerezzen nekik olcsó bérletet, de sikertelenül. Az illetők most társulni, szövetkezetet alakítani akarnak, mely képessé tenné őket nagyobb földterület jutányos kibérlésére. Reméljük, hogy rövid idő alatt a bérlet szövetkezetek is csak oly ismertek lesznek, mint a többi szövetkezetek.

Előfizetőinkhez.

1906. január elsején a **tizenkettedik évfolyamba lépett a „Független Ujság”**. Ez alkalomból volna egy-két bizalmas szavunk olvasóinkhoz.

A szülőkhöz! Magyar szülők, vigyázzatok a gyermekek ártatlan szívére és ne bocsássatok házaikba rossz olvasmányt, mert az mótely, mely megrontja a gyerek tiszta lelkét. Hiszen igaz, hogy a lapot nem gyereknek járattjátok, de előle azt el nem dughattjátok. Ezért kell vigyázni a lap megválasztásánál. A „Független Ujság” tizenkét esztendeje, hogy a szépet, jót és nemest terjeszti hazánkban. A lap szellemileg tiszta és erkölcsös, tehát minden szülő bizalommal fogadhatja. A „Független Ujság” sok mesét közöl a jó gyermekek mulattatására és oktatására.

A gazdákhöz! Végét járja a faeke, mert kiszorította a könnyű vaseke. Ebből is azt tapasztaljuk, hogy minden jót, csak a jobb győzhet le. A magyar gazdálkodási rendszer sokat javult, de még sokat javulhat. A „Független Ujság” bő és tanulságos gazdasági tartalommal jelenik meg, mely a földmivelő tudnivalóinak kincsesháza, a hasznos gazdálkodás kulcsa. De ezenkívül a vidéki gazdaközönység boldogulására szükséges törvényhozási és társadalmi intézmények létesítését sürgeti.

A papokhoz és tanítókhöz! Mindenben óriási haladás tapasztalható. A világ képe változik szakadatlanul. A papok és tanítók nemcsak a templomban, hanem az iskolában, hanem a társadalomban is buzgó apostolokká váltak. A nagy életküzdelem versenyében ők vezetik a magyar népet önzetlenül becsülettel. A nép vezetőit mint igaz barát, úgy támogatja ebben a nemes feladatban a „Független Ujság”. Főképpen a szociális kérdések megoldásánál fejt ki sikeres mozgalmat, mert a szövetkezeti részben tárgyalja a **szövetkezeti tudnivalókat**, valamint minden idevágó kérdésre felvilágosítást nyújt a lapban is, de ha szükséges, levélben is.

A politizálókhöz! A magyarnak az már a természete, hogy a tojás vásárnál is politikát csinál. Ha jól esik, jól teszi! A „Független Ujság” nem politikai lap, de hétről-hétre leírja a politikai eseményeket, *mint igaz krónikát*. Ebből aztán sokkal többet tud meg az olvasó, mintha össze-vissza magyaráznók, mert a legszebb szónál is szebben beszél a tett. A mi krónikánkban a *tettek beszélnek* szebben, jobban, mint a hosszalére eresztett politikai cikkek és ebből igaz uton tanul járni a magyar.

Minden olvasónkhöz! Mit kívánjunk egy laptól? Azt, hogy *tiszta magyarsággal legyen írva!* Minden héten pontosan megjelenjék a hét történetével. Legyen benne a belföldi és külföldi eseményekről rövid, világos tudósítás. Képei legyenek időszerűek.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előirt % mellett. Fevilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
V elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: V
Husnemüket, füstölt
Ist, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöldség-
félét, gyümölcsöt stb.

másik kettőnek a zuzódásai azonban életveszedelemesek. Mivel kétségtelenül meg lehetett állapítani, hogy a fal már régen dűledezett. Gál Péter ellen megindították a bűnügyi vizsgálatot.

A Wright testvérek repülőgépe. A léghajózók híre után ime a repülőgépről is ujságnak. Egy párisi hír szerint, New-Yorkból érkezett távirat szerint Charles Fordyre egy francia konzoreum képviselőjében 300,000 dollárért feltételesen megvásárolta a Wright testvérek repülőgép találmányát. A felalálók vonakodtak megmutatni a készülék berendezését, ezért a szerződés úgy szól, hogy három hónapon belül Amerikában oly repülési kísérletet kell bemutatniok, a melyben óránkit legkevesebb 50 kilométernyi sebességet érnek el s a szerződést csak e próba után véglegesítik.

Rabló cigányok. Furka Zsigmond esernakeresztúri birtokos a dévai hetivásárról hazafelé indult s utközben két cigány megtámadta, a kocsirol lerántotta, dorogokkal felholtra verte és 100 korona készpénzét és a kocsin levő értéktárgyait elrabolta. A csendőrség a cigányokat elfogta s az elrabolt holmit és pénzt megtalálta náluk. Furka sebei életveszedelemesek.

A regruta boszuja. Lübeckből jelentik, hogy a helyőrség gyakorlatán Heerlein hadnagy egy ujoncot, akivel nem volt megelégedve, durva hangon megdorgált. Az ujonc puskájával kétszer fejbeütötte a hadnagyot, aki vértől elboritva összerogyott. Heerleint a kórházba szállították. Az ujoncot, aki aznap reggel egy altisztet is bántalmazott, letartóztatták.

Selyembogárpeték kiosztása. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség tudatja, hogy a földmívelésügyi minisztérium azoknak, akik a selyemtenyésztéssel foglalkozni kívánnak, 1906-ban is ingyen ad petét, illetve selyemhernyót. Ebbeli igényeiket vagy az illető község selyemtenyésztési megbízottjánál, vagy esetleg a községi előljáráóságok után a szekszárdi selyemtenyésztési felügyelőségnél jelentsék be.

A király kocsisa. Nyugalomba vonult a király legöregebb kocsisa: Nagy Péter és mint a hivatalos lap száraz sorai jelentik, sok évi mindenkor kielégítő szolgálata elismerésül megkapta az ezüst érdemkeresztet. Pestmegyei fiu volt Nagy Péter, a hosszú udvari szolgálat alatt megtanult németül is, de ha módja kínálkozott rá, mindig magyarul beszélt. Akárhányszor megkocsikáztatta Erzsébet királynét is, Rudolf tronörökösét is, és ha a felséges asszony Budapesten időzött és ki akart kocsikázni a Városligetbe, vagy a Svábhegyre, Nagy Péter a világeért sem engedte volna át másnak a gyepőt. Nem is történt soha baja a kocsikázó királynénak, amikor Nagy Péter hajtotta a lovakat. Az öreg kocsis most vissza fog térni szülőföldjére és megtakarított pénzeszkéből vásárolt kis földön fogja ápolni kedves emlékeit.

Egyéves méncsikók vásárlása. A m. kir. földm. miniszter felhívást bocsájtott ki mindazon tenyésztőkhez, kiknek birtokában legalább is négy jó származású, erős csontu, szabályos testalkatu, sajátnevelésű egyéves méncsikó van s azokat az államnak eladni kívánják, hogy ebbeli szándékukat a hely és utolsó posta, ahol a csikók állanak, valamint a csikók származása, magassága, színe és ára pontos megjelölésével a m. kir. földmívelésügyi minisztériumhoz benyújtandó egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatban legkésőbb f. é. február hó 1-ig jelentsék be.

Leégett fűrésztelep. Turócszentmártonban f. hó 9-én tűz támadt a Löwy-féle fűrésztelepen s elpusztult az összehalmozott faanyag. Elégett több mint ötvenezer korona értékű deszka. A tűz nagy kárt tett az épületekben is. A gépház megmentése csak a kassa-oderbergi vasút tűzoltóságának köszönhető. A tűzoltók más szivattyu hiányában, a lokomotivokat használták szivattyu gyanánt.

Idegenben elítélt magyar fiu. A francia hadsereg gvarmati katonaságánál, az idegen légióban, jobbára külföldi fiatal emberek szolgálnak, akiket rendszeren kalandvágy visz ebbe a hadseregbe, ahová belépni igen könnyű, de ahonnan szabadulni szinte lehetetlen. A rossz bánásmód, éhség megerőltető szolgálat, gyilkos klíma megtizedeli a kaladszomjas ifjak sorát, akik hiába vágyódnak vissza hazájukba, mert nem szabadulhatnak addig, míg le nem telik az öt esztendő amennyi időre bersorozták őket. A szabadulásnak két módja van csupán: a szökés, ami azonban ritkán sikerül, vagy az önesonkítás. Egy idegenbe szakadt s a tuniszi légióban szenvedő hazánkfianak szomorú sorsáról érkezik most a hír Párisból. A Pap közkatonát, aki már előbb is rossz fát tehetett a tűzre, mert a tuniszi idegen legiónak a fegyelmi századába van beosztva, hat hónapi börtönre ítélték el, mert egy katonatársának kiszúrta a szemét. A hadbírósaági tárgyaláson bizonyosodott, hogy Pap csak áldozatának hosszas rimánkodása után követte el szörnyű cselekedetét, — a félszermére megvakított ember legjobb bajtársa volt Papnak s azért szuratta ki vele a szemét, mert így akart szabadulni az idegen légiókból.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasút-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélananyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczel-ekéfej.
Pánczelaczel-kormánylemezek.
Magasított aczel-ekéfej.
Porvédő kerekek.
Aczel gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajmívelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetük.

Rövidített levélczím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyczím: „AGRARIA“ Budapest.

GAZDASÁGI DOLGOK

A juhok métegykórjáról.

Ösmeretes dolog, hogy a métegykór egyike a legveszedelmesebb juhbetegségeknek, valamint az is, hogy a métegyt a jószág melegfekvésű, de vizenyős, ugynevezett métegyes legelőn szedi föl. A hol sok az ilyen legelő, ott a birkát a métegytől megóvni nem lehet. De van rá eset, hogy kiterjedt legelő határokból csak egyes ily legelőfoltok vannak és ha a juhász ezeket gondosan elkerüli, úgy megóvhatja nyáját e veszedelemtől. Eppen ezért nem tartjuk fölöslegesnek, a métegykört az alábbiakban ismertetni.

A betegséget tudvalevőleg az u. n. májmegegy okozza, amelynek fejlődése a következő:

A beteg állatok bélsarával kiürült métegyeték-ből kellő nedvesség és meleg jelenlétében körülbelül 3—6 hét múlva ébrények kelnek ki, melyek a vízben uszkálva édesvízi csigákba befurakodnak és azokban tovább fejlődve néhány hét alatt farkalt álcákká, ugynevezett cercariákká alakulnak át és mint ilyenek a csiga testét elhagyják, hogy azután az utjukba akadó testekhez, rendszerint a vízben levő fűszálakhoz tapadva betokolodjanak. Ilyen betokolt állapotban az álcák több hétig, sőt talán több hónapra keresztül is életképesek maradnak, illetőleg az állatokat, melyek azokat megeszik, befertőzni képesek.

Miután a métegyálcák fejlődésük egyik szakát a nevezett csigákban töltik, azok és következőleg azután a májmegegykór is csak turfás, mocsaras, illetőleg állóvízes vagy gyakori áradásoknak kitett vidékeken fordul elő, ahol éppen az édesvízi csigák tartózkodni szoktak.

A fertőzés rendszerint legeltetés közben történik, azáltal, hogy az állatok a cercariákat hordozó fűszálakat lelegelik. Azonkívül azonban a fertőzött legelők ivóvíze is közvetítheti a fertőzést, nemkülönben az ilyen rétekről származó friss takarmány. Sőt tekintettel a cercariák nagy ellenálló képességére, nem zárható ki eleve a széna fertőző képessége sem, habár az eddigi tapasztalatok ennek ellenkezőjét látszanak igazolni. Ezekhez képest tehát a métegyálcák felvétele legtöbbször az év melegebb szakában történik, míg istállózott állatok csak ritkán fertőződnek be fertőzött zöldtakarmány, esetleg víz felvételével folytán vagy azért, mert a juhok enyhébb időjárás esetén télen is a fertőzött területre bocsátatnak. A métegykört, ha már benne van a nyájban, bajos gyógykezeleni és éppen azért legjobb az ilyen nyáját, addig míg jó erőben van, mészárosnak eladni. Védekezni azonban lehet elterjedése ellen azáltal, hogy nem veszünk és nem tartunk métegyes birkát, az egészséges jószágot nem hajtjuk vizenyős legelőre és lehetőleg kerüljük a közismert métegyes helyeket. A hol a métegykór nagyon elterjedt, még teleltetés idején sem szabad a birkát a gyanus legelőre kihajtani, csak száraz területen termett takarmányt kell azokkal etetni, a birkát lehetőleg bőven szóni, mert a só állítólag mérgezőleg hat a métegyálcákra, végül pedig a tanyabeli kutat tisztán tartani, annak környékét feltölteni, hogy a kutba szennyes esővíz ne folyhasson és a tanya körül található kisebb locsogókat árkolás után lehetőleg gondosan kiszáritani.

Zuzott szőlővenyige-takarmányozás.

A zuzott szőlővenyige friss állapotban és bevermelve étethető. A frissen zuzott venyigét a ló és a szarvasmarha szívesen eszi. Am a frissen etetés bajos dolog, mert a venyige-zuzógép csak gőzgéppel vagy erős járgánnyal hajtható, már pedig csak a venyigezuzásért naponta befűteni a gőzgépet, vagy igaerőt állítani a járgányba nem érdemes. A venyige akár zuzott, akár zuzatlan állapotban, szabadon sokáig nem raktározható, mert vagy megpenészedik, vagy kiszárad; végül pedig erős őszi időjárás vagy erős fagyok esetén, sokszor huzamosb időn át nem lehet a friss venyigét etetésre alkalmas állapotban szedni.

Egész téli vagy télutói etetésre tehát a zuzott venyige csak bevermelt állapotban használható. Megjegyzendő, hogy takarmányozásra ugy frissiben, mint bevermelve, csak a lombos venyigét érdemes felhasználni. A bevermelés csak úgy történik, mint másféle zöld takarmánynál.

A jászberényi földműves-iskolán Kühne Ede[™] gépgyárostól 500 koronáért vásárolt venyige-zuzógépet használtak és gőzgéppel hajtották. Ehhez kellett hat metsző napszamos, 1 gépész, aki egyuttal fűtött is, egy etető, két férfi-napszamos a venyigefeladáshoz az etetőnek, 1 férfi a zuzott venyige elgereblyezéséhez és 4 férfi annak bevermelése és legázolásához. A gép megzuzott naponta 28 mm. venyigét (novemberben) és 1 mm. metszése, zuzása, hordása és bevermelése 1:17 koronába került.

A venyigevermet 8 hét után bontották fel. A bevermelt venyigét azonban a jószág tisztán, valamint száraz törekekkel keverve sem akarta enni. A keveréket sósvízzel 24 óráig fűllesztve, már ha immel-ámmal is, de ette, azonban mikor egy kevés tengeridarát szórtak a fűllesztett takarmányra, akkor azt a marha igen jóízűen és mohón falta, sőt fel is javult e takarmányon. Az ökrök naponta és darabonként 0.5 kg. tengeridarát, 0.5 kg. szárított szőlőtörköly-darát, 4 kg. szénát, 15 kg. bevermelt zuzott venyigét és 2 kg. töreket kaptak. E takarmányozás mellett közepes téli munkát végeztek és erőben javultak. A fejős tehének 0.5 kg. tengeridarát, 1.5 kg. szárított szőlőtörköly-darát, 10 kg. venyigét, 40 kg. répát, 4 kg. szénát, 1.5 kg. tavaszi szalmát és 1.5 kg. töreket. E takarmánytól, amelyben a venyige a tavaszi szalmát helyettesítette, a tejhozam nem gyarapodott, de nem is apadt. A szárazon álló tehének e takarmányt dara nélkül is megették. Végül a magyar hizók fele része darabonként és naponként 0.5 kg. tengeridara, 2.5 kg. széna és némi törekhez 10 kg. venyigét, másik fele pedig venyige helyett 5 kg. tavaszi szalmát kapott. Az eredmény, hogy a venyigével tartott hizók valamivel jobb erőben voltak, mint a tavaszi szalmán tartottak.

Kitapasztaltatott, hogy a jóllakásban 2 kg. venyige pótol 1 kg. tavaszi szalmát (mert a bevermelt venyigének nagyobb a víztartalma), de táphatása jóval kedvezőbb, úgy hogy 2 kg. venyige 1 kg. II. r. szénával ér föl. A venyige azonban tisztán nem, hanem csak sósvízzel fölöntve és darával vagy répával izesítve étethető, míg a tavaszi szalmát a barom minden előkészítés nélkül is megeszi. Két mm. venyigére 10 kg. tengeridarát számíthatunk izesítő takarmánynak, és így pótol 1 mm. II. r. szénát. A 2 q venyige kerül 2.34 K.-ba, 10 kg. tengeridara értéke 1.60 K., vagyis 3.94 kg. értékű venyige és dara pótol 1 mm. II. r. szénát.

A venyige tehát takarmányszük évekből, vagy ott, ahol sok a szőlő, de kevés szalma terem, nagyon jó takarmánypótlék. Különösen jutányos a kiszáritott,

ahol a téli munka amúgy sem számít pénzértéket. Igaz, hogy a kigazda egymaga nem vermelhet, mert egy-két hold terméséhez sem gépet állítani, sem ez aránylag csekély mennyiséget bevermelni nem érdemes. De lehet igenis társaságban, főleg ott, ahol szövetkezett van, amidőn csak a gép és fűtőanyag vétetik számitásba, és ezt minden gazda, az általa feltakarmányozott venyige arányában téríti meg. A szőlősgazda így — igaz, hogy munkája révén — aránylag olcsó takarmányhoz jut, amelyen még inséges esztendőben is jól kiteleltetheti a marháját. Tessék megpróbálni, és ha a kísérlet beválik — pedig be kell válnia — terjeszteni a venyige-éteket a szőlősgazdák között.

Mennyit ér a takarmányrépához viszonyítva a cukorrépaszelet? Ma már nagyon sok kigazda étet répaszeletet, amit bizonyos mennyiségig ingyen kap a gyártól, de takarmányszük esztendőben vásárolja is. Érdekes tehát azt is tudni, mennyit ér az mint takarmány? Ez értéket közönségesen a takarmányrépa árához viszonyítva szoktuk meghatározni. Lényegében mindakettő értéke attól függ, mennyi bennök a száraz anyag, mert azáltal csak az használható fel táplálkozásra. A középminőségű takarmányrépa közönségesen 15%, a sajtolatlan cukorrépaszelet 9% szárazanyagot tartalmaz. A kettő értéke tehát úgy aránylik egymáshoz, mint 15 a 9-hez, vagyis ha métermázsánként 1 koronáért vásárolhatunk takarmányrépát, úgy a répaszelet métermázsája 60 fillért ér. De csak fris-iben felétetve a szeletet, mert ha bevermeljük, sokkal több megromlik és elpusztul abból, mint a jól bekezalozott répából. Azonban még frissiben étetve is számitásba kell vennünk a szállítási költségeket is, mert hiszen 100 q. répa helyett körülbelül 150 mm. répaszeletet kell szállítanunk.

Szülőtrágyázás szárított sertéstrágyával. A szőlősgazda ritkán van bőviben az istállótrágyának, holott a szőlő sem terem elegendő trágyázás nélkül, a gazdának pedig szántóföldjén is sok trágyára volna szüksége. A szőlőben mégis az istállótrágyát igen jó sikerrel pótolhatjuk szárított sertéstrágyával és esetleg emberi ürülékből készített tekáltrágyával. Különösen a homokon mindkettőnek igen jó hatása várható. A szárított sertéstrágyából — most már a nyitás után — a tőkék körül kapával huzott körárkokba tőkénként $\frac{1}{4}$ kilónyit kell hinteni és azután betakarni földdel. Igen gyenge növekedésű tőkékre lehet $\frac{1}{2}$ kilót is adni. Ez meghajtja a szőlőt. Hatása azonban két éven túl nem terjed. Néhány soron nem árt a sertéstrágyával együttesen egy kis műtrágyát is hinteni el: tőkénként 3 deka szuperfoszfátot és 2 deka 40%-os kálisót. Így meg lehet ítélni: melyik eljárást ad jobb eredményt? A szőlő egy másik részén fekáltrágyával lehet tenni kísérletet is az eredmények alapján állapítani meg a jövőben követendő eljárást. Különösen ajánlható az őszi trágyázás akkor, amikor a fedés előtt kitakarják a tőke nyakát a harmatgyökerek elszedése végett. Ilyenkör a trágyázást is a legjobban lehet megejtetni.

Kliséket olcsón

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit .. (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja ..

a „Független Ujság“ kiadóhivatala.

(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

MULATTATÓ

A legszebb nóta.

*Csöpp gyerek még a kis lányom,
Alig három éves,
Vig, csicsergő piciny ajka
Már is egyre kérdez.
Már is dalol szép magyar dalt,
Isten tudja hányat!
Ujat óhajt valahányszor
Dalos kedve támad.*

— Daloljuk csak azt a régit,
Pici lányom, lelkem:
„Kossuth Lajos azt üzenté“ ...
Daloljuk el ketten.
Van, igaz, vagy ötven éves,
Száz uj van azóta,
Hej, de azért ma is, most is
Ez a legszebb nóta!

Török Kata.

A népeletnek is van szenzációja — regényíró se eszelhetné ki azt — ha elébem, mint bünügyi vizsgáló bíró elé nem kerül, el se hiszem — elmondom míg a házamig érünk, — ha meghallgatja?

Nemrég állott előttem a sok lelkiszenvedésen keresztül ment Szekeres Ferencné, a vidék legszebb parasztasszonya, én intéztem mint bíró hozzá a kérdést: Kivánja-e megbüntettetni Sályi Istvánt?
— Kivánom! szólalt meg a bánattól rezgő hangon a szép asszony. Életet életért! (Ekkor még nem hoztak ez ügyben ítéletet.)

Lélektani tekintetben is érdekes eset ez nagyon. Saji községnek legszebb nyiló virága volt és Török Bálint uram egyetlen leánya Török Kata, — de ha azt mondom a környéknek is, ezzel is keveset mondtam.

Sályi Pista, a falu leggazdagabb legénye is bomlott utána és Kata se volt idegen tőle.

A Pista szülei nagyon gőgös pár cseléd volt és nem jó szemmel nézték a fiuk szombati kimenőjét, más leányt néztek ki menyőknek.

Nem is egy izomban hozakodtak ezzel elő, költögetve fiatal lelkében az alvó nagyravagyást.

— Haj! — sóhajtott az öreg gazda — ha rám hallgatnál fiam, minden másképpen lenne! Az idén csak háromszáz kereszt ősziink termett, ámha a szomszédos nagy darab szántó nem lenne a miénktől elbarázdálva? ...

— Talán megakarná venni kend a Vajna uram földjét? — tette fel a kérdést csufondárosan Pesta.

— Nem úgy érti azt az öregem, — szólott közbe az édes anya.

— Hát szép szóért biz az nem válik meg tőle, anyámasszony.

Hátha okos embert küldenénk a házukhoz, lenne a falunak mit irigyelni, még az uri nép is megsüvegelne!

Az ilyenforma sűrű beszéd fogott annyit a legényen, hogy kimondta a szót, hát kérdezzék meg Vajna Rózsit, ha annyira akarják, bár sajgott a szive, mikor kedve ellen ezt a szót kiejtette.

A leánykérők üres kézzel tértek be Sályi uramékhoz.

Eddig is csak foghegyen köszönt az embernek — tette ezt az észrevételt Pista — és nagy lélegzetet vett.

Igy került a falu szájára a szó. Veszi Sályi Pista Török Katát! A legény már nem úgy suttomban járt a Török-telekre, hanem a kapunak került. Az öregek se elleneztek már, hogy a kedvence tervekkel felsültek.

Vajna Rózsának is kedveskedett e hírrel egy kártyavető cigányasszony. Irigység támadt a lelkében, hogy a szegény Török Kata a leggazdagabb legény felesége, Sályi Pistáné legyen.

Ahányszor Pistával csak összejött, mindig nagy nyájassággal köszöntötte, szoba is állott vele olykor-olykor.

Kiszimatoltatta, magukba találhatná-e az öregeket, ekkor nyitott ajtót rájuk.

Mit beszélt Vajna Rózsi az öregeknek, mit nem, nem tudni. Csak arra ébredt Török Kata, hogy nem őt, hanem Vajna Rózsit hirdette ki a tiszteletes ur Sályi Pistával.

*

Időjártán Török Katának is akadt, aki tiszteességgel megkérte. Önérzetes, dolgos telkesgazda: ifju Szekeres Ferenc.

Sályi István bár házas volt már rég, nem birt ebbe belenyugodni.

— Enyém a szive-lelke annak ma is, nem lehet az, hogy Katát más átölelje! Nem tűröm!...

Egy kora reggel munkába indult Sályi István feleségestül — a gyalog ösvényen beérték Török Bálintot — Szekeres Ferencel utánuk libegett paraszt szokás szerint a szép Török Kata.

Sályi Pista nem ment eléjük, hanem beléjük aggatódzott. Te Ferke! szolt nagy kevélyen a legényre, ha neked volnék, nem venném a más viseltét s erőltetve kacagott hozzá.

— Cudar! rivallt rá Szekeres, ezt a szemérmetlen vádat bizonyitanod is kell! Evvel félre álltak és utat engedtek Sályiéknek.

Katának elszorult a szive, elállt a szava, csak gondolta ezt: ó te gonosz ember, jól tudod, hogy tiszta vagyok, s megsebez a lelkem, a mikor már rég a faképnél hagytál!

— Ferke vigasztaló édes szavára kiesordult a köny szép szeméből.

Forduljunk vissza, ilyen vád nem maradhat egy ártatlan szüzön, mondá Török Bálint.

Török uram kocsióra ültette őket és megállott a járásorvos előtt. Bekopogtattak: Uram ez történt: elmondta az esetet a tekintetes ur előtt a szegény apa. Kívánom, hogy az orvos ur megnézze a leányomat.

*

Ez időtől fogva örökre megutálta Sályi Pistát Török Kata.

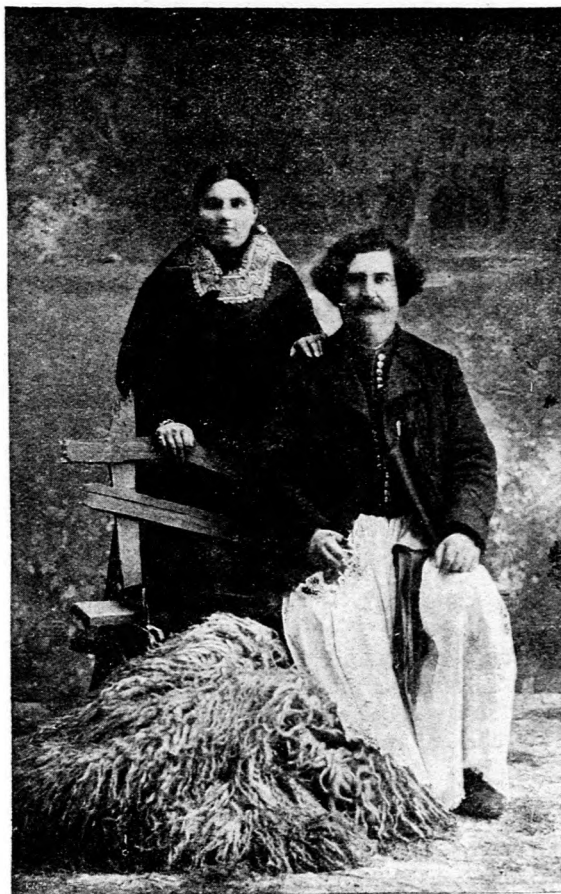
Családjuk volt már Sályiéknek is Szekereséknek is, de kerülték egymást.

Kata szívét meggyógyította a gügyögő kis fia kezdte becsülni az ő Ferencét, napról-napra mindég több melegséggel csöngött rajta.

Nagy ünnepekre készült a falu és ekkor mind a két családnak részt kellett abba venni.

— Folyt a tánc. Török Bálint a pihenő alatt letelepedve egy kis asztal mellé borozgatott. Szekeres egy távoli padon suttogott a feleségével, a midőn egy telt pohárral kezébe odament hozzá Sályi István, így szólva, koccintsunk egyet Török uram!

Török Bálint végig nézett a tolakodón s így válaszolt: nem vagyok Török uram! bátyja vagyok annak, a kit szeretek, ha becsülöm is!

Számadó és felesége a bugaci pusztáról.

— Csak egy cseppet esendítsük össze, könyörgött Sályi, mintegy erőszakkal ejtette oda.

A lócáról szemmeltartó Szekeres oda ment az ipa asztalához, ezt mondá: Ugyan édes apám uram, hogy koccinthat poharat ilyen hiencel! (e vidéken e szót félkegyelmű, beszámíthatatlan emberre alkalmazták) s rámutatott Sályi Istvánra.

Sályi mint a tigris ugrott Szekeres Ferenere, erővel választották el őket. Sok uri nép volt a mulatók közt, hát átállották.

— Javában indult meg a tánc: ki-ki párjával kiálltatták. Édesdeden ropta Szekeres Ferenc is a feleségével, aki százszorta szebb, mióta boldog asszony!

A kaján lelkű önző Sályi észrevette milyen boldogság színe ül a Szekeresné arcán, midőn férjét csalogatva táncol. Olyan jól is állott a tánc Török Katával, hogy a kárhozatba vitte Sályi Istvánt. Ugyis forrt benne a méreg!

Amint háttal fordulva táncolt Sályi István előtt Szekeres Ferenc, Sályi közvetlen közletről lőtt rá. Az ifju, deli férfi arccal bukkott a földre — halva volt.

Erre szörnyü kavarodás támadt. Sályi István nem is védekezett, rabbá tették a csendörök, ezek is hozták be Szatmárra és védték meg a nép haragjától.

Morvay Károly.

Képeinkhez.

Mikor a templomból kijönnek. Még a templomig is eljut a szerelem anélkül, hogy a pap elé járulnának. Az a kósza Pista ott settenkedik a padok végében és lesi Máriát, a szép leányt, de aki szemet se vet rá még a templom kijárójánál sem, mert nem szereti. Arra se néz, hanem komolyan hagyja el a szentegyházat és a Pista a persely-láda mögé vonult vissza.

Szamadó és felesége a bugaci pusztáról. Már Petőfi megírta, hogy „az Alföldön híros város Kecskemét“, de a menyecske is híres ám. Ott van a számadó juhász, meg a felesége. Tessék az arcára nézni mind a kettőnek. Több értelmesség van a számadó arcán, mint akárhány királyén és a felesége is szebb a királynéknál. Az igazi magyar népfajt valóban ezek a derék emberek képviselik.

A d o m á k.

Fölvilágosítás.

Mi a szerelem? — kérdi a kis ábrándos leánya.

A megcsontosodott aglegény felel:

— A szerelem téboly, amely arra bírja az embert, hogy mázsás hölgyeknek azt mondja, hogy kis gerlem, tubicám.

Magyarázat.

Hölgy: Mondja, kapitány ur, miért hívják a nagy óceánt csendes óceánnak?

Tengerész-kapitány: Mert nincsenek mellette női fürdőhelyek.

Egy vendéglő konyhájában:

Kis leány: A mama kéreti a szakácsnőt, hogy legyen szives a kutyánknak valami enni-valót küldeni.

Szakácsné: A kutyának? De akkor mit esznek a vendégek?

Példa.

A.: Tudod-e fiam, mi az: átlátszó?

B.: Ha valamin át lehet látni.

A.: Például?

B.: A létra.

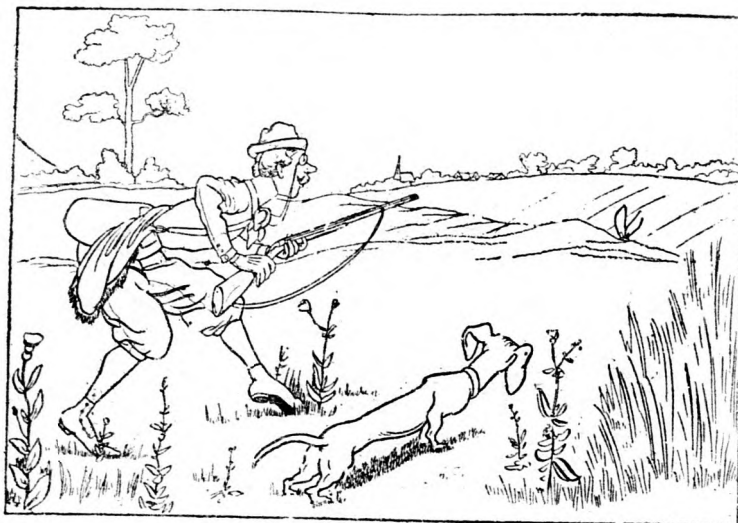
Balesettel jár a labdarugás.

Mit hallok, leányom, azt beszélnek, hogy titokban három fiatalemberrel is eljegyeztetted magadat!

Igaz, de mind a három labdarugó, és a szezon végén azé leszek, aki a másik kettőt túléli.

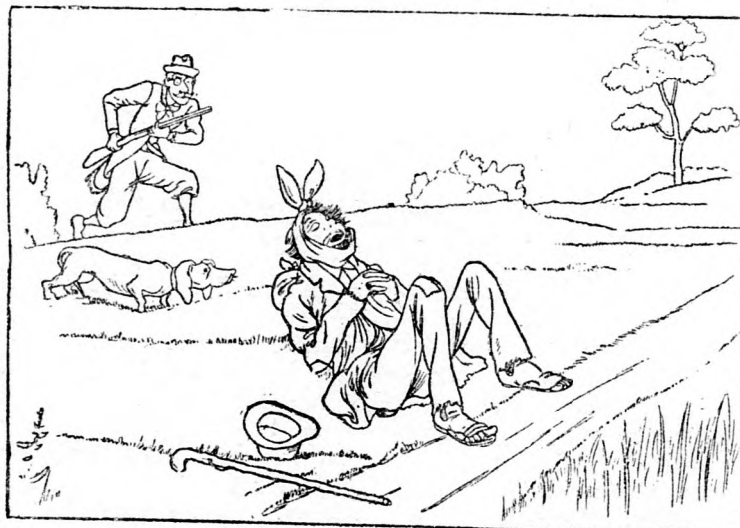
A nyulvadászat idején.

I.

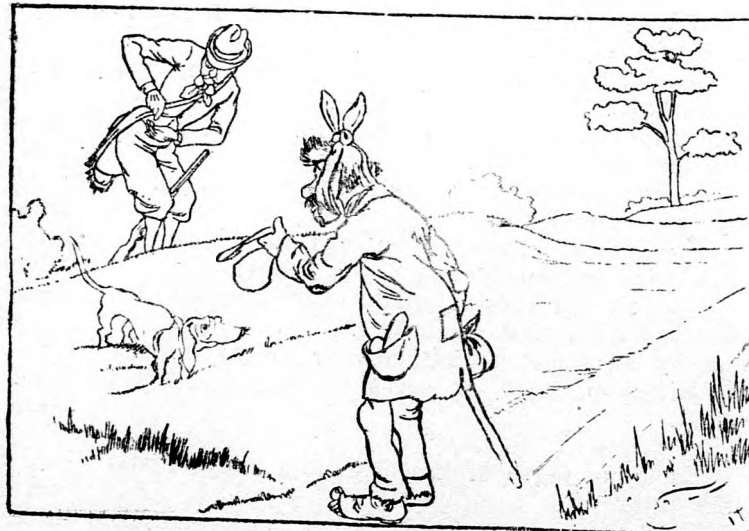
— Csak a füle látszik a nyulnak.

II.

— Óh, hiszen ez egy vándor!...

III.

— Nagyságos ur egy kis alamizsnát kérek.

Apróságok.

Az egészség szabályai. Egy neves párisi orvos 10 pontban foglalta össze azokat a leglényegesebb szabályokat, amelyeknek követésével az ember bizonyos jó egészségben éri el az aggyastani kort. Ez a kilenc pont így szól: 1. Napközben és éjjel csakis friss levegőt szívjunk. 2. Mindennap mozogj a szabad levegőn, akár séta, akár munka ez a mozgás. 3. Ételed és italod legyen egyszerű és mérsékletes. 4. Sok tejet, vizet és gyümölcsöt fogyassz, de semmi szeszest italt. 5. Mosakodj meg naponta jól hidegvízben és fürödj hetenkint egyszer melegen. 6. Ne viselj se nagyon könnyű, se nagyon meleg ruházatot. 7. A lakás legyen száraz és levegős. 8. Legyen határozott rendszeres munkád. 9. Munka után ne izgató élvezetben keresd a szórakozást. Szabad órádat családi körben töltsd el; az éjszaka pedig alvásra való. 10. Iparkodj jó és szép tettekkel megnevesíteni életed.

Lépő-rejtvény.

Ist-	zás.	nél	gal-	bo-	nért	nat
Egy	en-	ma-	a	ir-	csá-	s bü-
Irta:	van	ru-	nem	za-	csát	a
G. J.	lás.	mit	á-	bo-	ha-	meg

Megfejtési határidő 1906. január hó 21.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
A „Független Ujság” 1. számában közölt talány megfejtése:

Főispán.

Helyesen fejtették meg: Nagy Mariska, Renner Ida, Beke Piroška, Jó Mariska, Ferency Teréz, Csépi Mária, Schwarz Matild, Bodosi Istvánné, Vakarenku Istvánné, Gelb Herman, Barabás Lajos, Ménesi Ferenc, Boska Vendel, Nagy Gy. Márton, Béres János, Csóka Ferenc, Csinta Lajos, Smidt István, ifj. Jakabos Ödön, Vezér Endre, Németh Sándor, Valkó Márton, Czép István.

A sorshuzásnál Nagy Marika, Bodosi Istvánné, Roska Vendel és Smidt István neveit huzzuk ki, akiknek egy-egy kötet regényt küldöttünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

V. J. Ügyvédünk a következő feleletet adta kérésére: Irányadó a községekről szóló 1886. évi XXII. t.-c. 71 §-a: „kis és nagyközségekben a birói hivatalt csak rendkívüli akadályoztatás eseteiben lehet visszautasítani s a megválasztott községi lakos 100 forintig terjedhető büntetés sulya alatt legalább egy évig viselni tartozik hivatalát. Rendkívüli akadályoztatás eseteiben a megválasztottnak indokolt folyamodására az alispán adja meg a felmentést. Az alispán határozata felelbevezhető a törvényhatósághoz. Aki a birói tisztséget már egy éven át viselte, vagy a biróságot lefizete, nem kötelezhető, hogy azt tovább viselje, vagy hat év leforgása előtt újból elvállalja.” Ha tehát alapos oka nincs arra, hogy az alispán a felmentést megadja, — tekintettel arra, hogy 6 év már eltelt — a birói tiszti viselése alól csak a biróság lefizetése esetén szabadul. — **Korcsoz Dezső.** Hogy a lap vasárnapra nem érkezett oda, annak a karácsonyi és újévi postakésés az oka, mert az óriási forgalmat elvégezni nem bírja. Az ünnepek elmúltával minden vissza jut a rendes mederbe és a lap is pontosan ott lesz minden vasárnap. — **Gráci György.** A próbaszolgálat fogalma kizárja azt, hogy felmondásról s fel-

mondási időre járó fizetéséről szó lehessen. A próbaszolgálat ideje alatt bármelyik fél bármikor kijelentheti, hogy szolgálati szerződést, mondjuk végleges szolgálati szerződést kötni nem hajlandó, s ebből kifolyólag a másik fél semmi igényt nem támaszthat. — **Tóth Károly, Horog László:** A kért hirdetőképet és mutatónyomatot elküldöttük, a legjobb sikert várjuk. — **Pilissy István, Kálmán Ferenc, Mikó József, Gazda Vencel, Dragony József.** A kért hiányzó számokat elküldöttük. — **Rác** Tivadár czimére mutatónyomatot küldöttünk. — Előfizettek az elmúlt héten: Vikor Imre, Polgári olvasóegylet B. S., Kusztós József, Kovács József, Szabó István, Vig Zs. Sándor, Torzsity János, Ó-Szőlőbéli olvasókör H., Gazdakör F., Berki József, Hitelszövetkezet P., Dobos István, Dr. Frenzl János, Gazdakör F., Olvasókör F., Berekmézi István, Pfeiffer Anna, Péntek Mihály, Blichá Ferenc, Rogács Sándor, Herman Mátyás, Joó József, Függetlenségi olvasókör Sz. Nyireő Árpád, Csernicsek Ferenc, A. T.-i földmivelők szövetsége, Hrasko József, Hitelszövetkezet K. Siftár József, Tóth János, Hidegszegi olvasótársulat M., Komondy Pál, Kis József Henrik, Balyó Miklós, Horog László, Takács Imre, Parola Károly, Drávay János, Hipp Janka, Gazdakör S., Kárle József, Tonomár Ferenc, Czákó Imre, Szlatky Károly, id. Tóth János, Zahorán György, Kormos Ferenc, Balázs János, Oláh Mátyás, Novák György, Zsengellér László, Czémán Antal H. Schleisz József, Lengyel György, Cséplő József, Szász Farkas, Volter József, Lakatos Ede, Zsidai István, Minkó János, Angyal Ferenc, Gazdakör Cz. S., Fekete Antal, Gazdakör Szöv. T. B., Sándor Mihály, Hoffmann János, Polgári kör N. K., Ollós Ferenc, Dobróczky János, D. Nagy Imre, Kubovich Ignác, Tókegy Antal, Falusi János, Hiller Károly, Szász Ferenc, id. Pethő Mihály, Olvasó Népkör J., Péller Mihály, Gazdakör T., Dzsüban Ferenc, Csiszár, István, Lajkó Lajos, Zeley Antal, Olvasókör S. V., László Károly, Palágyi József, Bernekker Ferenc, Cseh Lajos. (Folyt.)

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése
1906. jan. 11.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus —90—110 K., vidéki borjúhús 112—136 K., sertéshús 116—124 K., szalonna füstölt ——— K., szalonna, olvasztani való 120—128 K., háj 1—140 K., sertézsír 144—146 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja ——— K. hazai sonka ——— K.

Baromfi-félék: élő tyúk ——— K., rántani való csirke 2—2.40 K., sütni való csirke 2—3— K., kacsa, hizott 7—8— K., lud, hizott 15—21 K., pulyka, hizott 10—14— K., páronkint. Vágott hizott liba 1.30—1.60— K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1.10—1.40 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). *Buza* 17—18.30 K. *Rozs* 13.45 K-től 13.60 K-ig. *Árpa* 14.30 K-től 14.40 K-ig, jobb minőségű 14.60 K-től 14.80 K-ig. *Zab* 14.60—15.20 K. *Tengeri* 13.30 K. **Teavaj:** (centrifugál) 2.20—2.40 K., főzővaj 1.60—2— K. kg.-ként. **Tehénturó** kg.-ja 26—32 fillér.

Tojás: bacsikai 88—92 K., erdélyi apróbb áru 86—88 K. lánként. (1440 drb.) **Apadt** — K., **meszes** — K.

Zöldseggfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4.20—4.40 K. rózsá I. 5.60—5.80 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ——— mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27.60	26.40	25.20	24.40	23.60	22.40	20.60	18.80	13.20

Takarmányvásár. Réti széná 4—6.60 fillér, máhar 6—6.40 fillér, zsupszalma 3.40—3.60 fillér, alomszalma 3—3.20 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlés képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

TIZENKETTEDIK ÉVFOLYAM.

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb
magyar heti ujságot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“

hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **SZILASSY ZOLTÁN**

országgyűlési képviselő, az orsz. magyar gazd. egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kiscgazdák, iparosok és
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot,

a magyar gazdaosztály igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona.

A „*Független Ujság*“ a magyar polgári osztály, kiscgazdák, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelmezését sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szórákoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányynak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: *Bársony István, Buday Barna, Hegedüs András, Magyar Gyula, Péterfy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Tarcsafalvi Albert.* Lapunk szövetkezeti és gazdasági részének munkatársai: *Balogh Elemér,* a «Hangya» vezérigazgatója, *Baly Kálmán,* urad. kasznár, *dr. Bernát István* közgazdasági író, *Matlaszkovszki Tádé* gazdasági író, *Cserhádi Sándor,* gazdasági akad. tanár, *Csernay Ödön* író, *Hajdu István,* uradalmi kasznár, *Hosszu Albert,* földmívelési iskolai tanár, *Hreblay Emil,* m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Jankó Szilárd, Jeszenszky Pál,* orsz. magy. gazd. egyleti titkár, *Kerpely Kálmán,* gazd. tanintézeti tanár, *Löherer Andor,* közgazd. író, *Praznovszky Ágost,* urad. kasznár, *Rovara Frigyes,* urad. igazgató, *Rubinek Gyula,* országos magyar gazd. egyes. titkár, *K. Ruffy Pál,* uradalmi főtiszt, *Sporzon Pál,* gazdasági tanint. tanár, *Stanchich Béla,* az Országos Központi Hitelszövetkezet ellenőre, *Száhlender Gyula,* urad. építészeti intéző, *Szalay János,* m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Szilassy Zoltán,* o. m. g. e. titkár, *Sztankovics János,* gazd. tanint. ig. tanár, *Drucker Jenő dr. a „Borászati Lapok“ szerkesztője.*

A „*Független Ujság*“ képeit a legelső magyar
művészek készítik.

Levélsekrcrényében minden kérdésre megbizhatóan és pontosan válaszol.

A „**Független Ujság**“ olcsóságával (egész évre 8 korona
félévre 4 korona) főleg a szerényebb
viszonyuak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legtökéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

HIRDETÉSEK
FELVÉTELNEK
A KIADÓHIVATALBAN
BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

1905. évi forgalom: 25,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek második sorozata folyó évi október hó
4-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. után. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografailag leg-
szebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő

szállít a

minőségben legolcsóbban

„Hungária” műtrágya, kén- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.